

ARCADE

ARCADE

Supliment al revistei literar-artistice și de cultură a Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” Pitești
Fondată în anul 1969, Serie nouă, 91-92/2019
Acord ISJ Argeș, nr.713/16.02.2016

Colectivul de redacție

Redactor–șef Prof. dr. Marian HAIDUCU

Redactori–șefi onorifici

Prof. Petru STOICESCU

Prof. Ionel ȚUȚĂ

Redactori îndrumători

Prof. Marilena Iris TĂNĂSESCU
Prof. Florentina Miana POPA

Prof. Eugenia Gabriela HAGIMĂ
Prof. Floarea MARTINESCU

Prof. Manuela Elena DOVLEAC
Prof. Olimpia FLOREA
Prof. înv. primar Elena Nadia PANTAZICĂ

Secretar de redacție

Prof. înv. primar Vicenția PETRACHE

Raluca Ioana ANDREESCU
Ștefania BADEA
Andrei Bogdan BĂLAN
Andreea Lorelei BĂLȚAT
Maria BĂDESCU
Raluca Marilena CONSTANTIN
Paula Miruna CREMENESCU
Andra Teodora CUMPENAȘU
Miruna Maria DEACONU
Andrei Marius GHEORGHE
Sabrina Ioana DĂNILĂ
Briana Teodora DORCIOMAN
Mihnea George FLORESCU

Mara Nicola GÎDOIU
Irina GRIGORE
Ștefan Matei HORHOIANU
Alexandra IONILĂ
Ana Maria IORDACHE
Maia ISĂILĂ
Ioana Alexandra IVAN
Ștefan Alexandru MATEI
Emanuel MAZĂRE
Maia Maria MIRCIOAGĂ
Melissa MITREA
Sara Maria MIU
Ștefan Ianis NAE

Eric Ștefan NEAGU
Anastasia Gabriela NICOLESCU
Mara PREDESCU
Anda Teodora ROBEA
Ioana Ariana SIMA
Ioana Valentina STOICA
Mario Andrei STĂNESCU
Elida Ioana TIRIPLIC
Ioana Daria TOMA
Amalia TUDORAN
Elena Bianca RIZEA
Alexia Maria VASILE-GHILENCEA
Andreea Miruna VOICU

Colaboratori: Prof. Renata ALEXE, Col.(r) Ing. Alexandru MARIN

Coordonare

Prof. dr. Marian HAIDUCU, director
Prof. Marilena Iris TĂNĂSESCU, director adjunct

Prof. Manuela Elena DOVLEAC
Prof. Florentina Miana POPA

Vignete și desene

Cercul de Arte Plastice al Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” Pitești, Prof. Radu Gabriel IOAN

DTP

Pr. dr. Napoleon Nicolae DABU

Tipar

Editura Trialog Pitești

Aripi și suplimentul său **Arcade** sunt editate trimestrial de Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Pitești și se adresează în special elevilor, profesorilor și tuturor celor interesați de literatură și artă
Site-ul Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu”, Pitești (inclusiv al revistei și suplimentului editate):

www.scoala11.ro

Facebook: Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” – Pitești

REDAȚIA

Str. Tineretului, nr.4, Pitești, Argeș, România
Tel/fax: 0248 252771, e-mail: aripi@scoala11.ro

România literară

În spațiul culturii române, revista „România literară” ocupă un loc de primă importanță. Ea se atașează unei mari și glorioase tradiții care începe din secolul trecut, odată cu apariția, în 1855, sub direcția lui Vasile Alecsandri, a primei serii a revistei. Alt moment remarcabil din istoria acestei publicații este legat de numele lui Liviu Rebreanu, și el director al „României literare” în perioada interbelică. Din 1968 apare seria nouă a revistei, care continuă „Gazeta literară”, principala publicație a Uniunii Scriitorilor, apărută în 1954.

Din acele timpuri până în prezent, paginile revistei au găzduit nume semnificative ale literaturii și ale publicisticii românești, iar articolele membrilor Uniunii Scriitorilor au ținut viu interesul cititorilor. Un astfel de exemplu este articolul din numărul 17 al revistei, semnat de Gabriel Coșoveanu-*Cartea de poezie-deschiderea din micime* (Ștefan Melancu, *Despre irealul din lucruri*). Una dintre metaforele recurente este micimea, sau, mai precis, micirea lucrurilor dislocate, ușor-ușor, din prerogativele cu care n-au conținut să le investească oamenii. Volumul are ca pivot ideea de culpă, ca un fel de responsabilitate a atomului pentru reaua alcătuire a sistemului din care, fatalmente, face parte. Amnezia ar fi responsabilă de ocultarea climatului arhaic ce ar putea mărturisi despre emergența unor reprezentări care nu fac distincție între pământ și cer, între viață și ficțiune, între da și nu. Nu ai cum să nu te gândești la eliadesca funcție a irealului, definitorie pentru orizontul spiritual în care s-au născut toate tehnicile tradiționale/arhaice; odată cu întunecarea acestui orizont, omul s-a trezit într-un altul, acela al „legilor materiei”. De fapt, chiar materia este „încriminată” aici, cu al ei cortegiu de proprietăți, precum curgerea, temporalitatea corupătoare, în general, indiferența, uniformizarea sufletelor. „Irealul din lucruri stă acum pitit sub noi. Și îl dăm/ ierbii albastre, îl ducem animalelor mici rozând în câmpul/de-alături. Lui mutzunache îl resfirăm într-un ham-ham/ la luna ce-mpunge// urci apoi trupul tău înspre lună și al meu către/ linii de cer amniotice. Cerul lui Dumnezeu pitit și el/ odată cu clipa ce pleacă// fă-mă mică, mică - îmi spui. Iar chipurile noastre micite/ intră acum unul într-altul. De-jur-împrejurul se face/ punct al ființei, cămașă a trupului”.

„Cronica literară” semnată de Nicolae Manolescu se oprește asupra scriitorului Edgar Papu „un cărturar fantast”, un comparatist excepțional, cunoscător al câtorva literaturi occidentale în limba de origine,

REVISTĂ A UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA ANUL CL
CONVORBIRI LITERARE
 FONDATĂ DE SOCIETATEA JUNIMEA DIN IAȘI, LA 1 MARTIE 1867

Director: Cassian Maria SPIRIDON

traducător din spaniolă (Don Quijote), erudit cu bune studii în Italia și în Austria, temeinic informat în istoria culturii, autor a trei cărți de istoria artei înainte de 1948. Astfel îl descrie Manolescu pe autorul eseurilor adunate sub titlul „Din clasicii noștri”.

Revistă cu o îndelungată tradiție literară, am putea spune chiar deschizătoare de drumuri pentru evoluția literaturii române, rămâne fidelă promovării adevăratelor valori culturale.

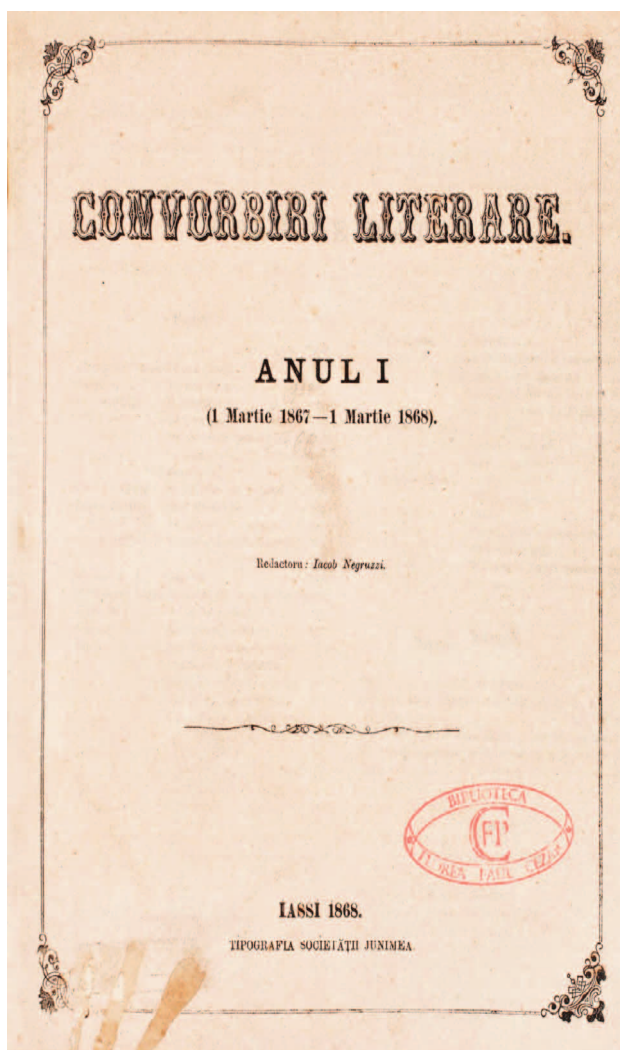
Capitolele care umplu paginile publicației anunță o adevărată avalanșă de idei și trăiri îndreptate către cititorii fideli sau noi: *Texte de ieri pentru azi*, *Poezie*, *Inedit*, *Maiorescu integral în premieră*, *Proză*, *Cronica literară*, *Actualitatea literară* etc. În numărul din noiembrie 2018 „Editorialul” semnat de Cassian Maria Spiridon este dedicat personalității și activității lui Eugen Lovinescu. E. Lovinescu își susține număr de număr „Cronica literară” pînă la sfîrșitul lui 1910, cu excepția apariției din noiembrie când publică o proză, „Citind cartea lui Iov”, iar în decembrie lecția de deschidere a cursului de „Istoria literaturii române” la Universitatea din București, cu titlul: „Critica și Istoria literară”.

Criticul apreciază literatura Ardealului drept o literatură regională, fapt care nu o diminuează cu nimic, fiind o literatură născută din pămîntul ce-o adăpostește, de-a dreptul, fără nicio meșteșugire, fără nicio înrîurire streină. Ai zice un lan de flori răsărite cam la întâmplare, cam neorînduite, dar pline de seva unui pămînt negru, rodnic, strălucitoare sub colorile lor puternice. Lovinescu propune o critică mereu înfiorată liric, cu imagini sugestive, mai toate în marginea poemului în proză. Autoarea articolului apreciază că teoretizarea asupra literaturii este realizată cu uneltele unui sămănătorist.

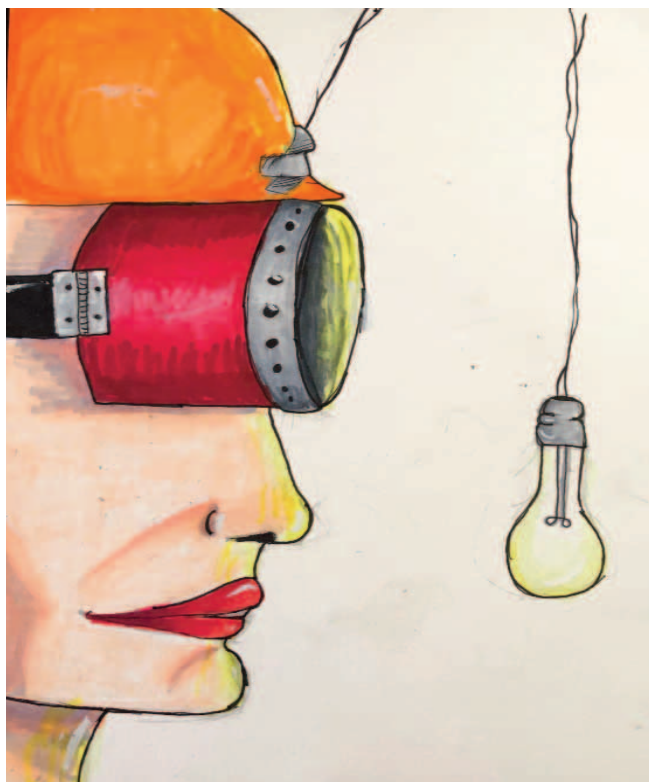
În rubrica *Inedit*, Traian D. Lazăr dedică un articol momentului Centenarului - „Iași, capitala Marii Uniri”. Revista reunește astfel rubrici diverse.

Fiecare publicație, fie că este actuală sau cu o tradiție veche, are rolul de a semăna în sufletele și mințile cititorilor valori, aptitudini și atitudini. De aceea, revistele de literatură pot dezvolta gustul pentru lectură al tuturor categoriilor de cititori.

Prof. Manuela DOVLEAC



Oameni și locuri din România Mare



Introspecție
Maria Teodora POPA
 Clasa a VII-a D

Probabil ceva din sufletul și cugetul nostru s-a transformat în acea tresărire venită din toată ființa la auzul cuvintelor Basarabia și Bucovina, teritorii care făceau din țară o România Mare. E firesc să ne plece gândul în istorie acum, când se împlinesc o sută de ani de la Marea Unire, e firesc să evocăm oameni și locurile de odinioară. Drumul spre Basarabia trece prin Moldova lui Ștefan cel Mare, printre munții impunători și printre mănăstirile care vorbesc despre demnitatea și credința noastră.

Străbătând sate care apar în Republica Moldova, nu pot opri gândul că ele au intrat în literatură, precum Orheiul Șoimăreștilor.

Poți opri oare cugetul și pana scriitorilor care se plimbeau prin istorie? Nu, evident.

Case trainice și gospodării de oameni harnici, pomi roditori, pământ bogat. Iată Basarabia! Chișinăul este impresionant prin clădirile sale falnice, prin străzile și bulevardele foarte largi, cu monumente dispuse în multe locuri. Aceleași imagini contemplate acum 33 de ani. Câte o mireasă zâmbitoare, suavă și fericită depunea buchetul de flori la baza vreunei statui în semn de omagiu. Chișinăul azi își cinstește eroii păstrând o față lumioasă.

Lângă Mitropolia orașului, Ștefan cel Mare, pe soclul său, ridică sfânta cruce apărând pământul – loc al existenței noastre și credința – spiritualitatea care ne înalță. Mitropolia Chișinăului rămâne un spațiu de lumină în care Dumnezeu a revărsat din plin harul său, dând un sens vieții și o profunzime cugetului. Maiestuoasă, în formă de cruce împodobită cu icoane, cu oameni smeriți, ascultând cântări divine și sintagme religioase, catedrala pare desprinsă din rai.

Firul de energie vine din altar, căci mitropolitul binecuvântează ridicând crucea, dar vibrația sa este în comuniune cu sufletul credincioșilor. I-am simțit pe moldovenii aproape, le-am ascultat limba melodioasă și ne-au bucurat cuvintele auzite. Au rămas destule mărturii ale perioadei sale înfloritoare în cultură și în educație, în dezvoltarea ei economică. Trecem pe lângă o clădire ce poartă numele Ion Creangă, în parcul de lângă Mitropolie ne întâmpină poezii: Pușkin cu fruntea senină dominând zărilor, Alexei Mateevici, Adrian Păunescu și Marin Sorescu. Intrată în caruselul istoriei printr-un joc al sorții, mândra soră basarabă a trecut în 1812 sub stăpânire rusă până în 1917, când s-a declarat Republica Democratică Moldova.

În 1918, la 27 martie, Sfatul Țării votează unirea cu România, făcând parte până în 1940 din Regatul României. Au urmat momente grele, pentru că, după o scurtă revenire la patria-mamă între 1941-1944, va trece printr-un ordin sub dominația U.R.S.S. Va fi Republica Moldova, independentă, cum este și astăzi, la 2 martie 1992.

Un popor trist, cu dorul după frații români, înseninat când îi întâlnea și le vorbea!

Au aderat la Marea Unire din 1918. Aceasta a fost spiritul nostru și spiritul vine de la Dumnezeu, el ne-a ajutat să păstrăm liantul.

Drumul spre Hotin este întoarcerea în istorie. Drum lung vegheat de nucii înșirați pe marginea lui. Se spune că sute de nucii porneau către Imperiul Otoman când țara era considerată vasală. Pomii frumoși, roditori, tăcuți, știau ceva despre istoria tulburătoare a pământurilor. Cetatea Hotinului intrată și ea în literatură, așteaptă răbdătoare, înconjurată de un peisaj ciudat, cenușiu în bătaia vântului. Deasupra ei – cerul mohorât și înalt și mai sus- Dumnezeu care vedea totul. Alături și o mănăstire albă, împresurată de neclintire, statornică și revărsând speranța regășirii.



Malul Prutului
Maria Teodora POPA
 Clasa a VII-a D

Am privit tabloul, îmbrățișând universul. Un pictor a lăsat clădirile pe pânza vremii spre a ne aminti cine suntem și cine am fost. În semn de omagiu pentru trecut și de bucurie că ne aflăm aici și vedem Moldova lui Ștefan, domn care a visat unirea, am desfășurat, sub vânt și ploaie, împreună cu Nușa Cantemir și ghida noastră, distinsa doctor Edu Rodica, tricolorul românesc. Să-l auzim fluturând, să-l vedem că face legătura între generații, pretutindeni. Lăsăm Hotinul în solitudinea lui și ne îndreptăm spre Cernăuți, spre a-l căuta, spre a-l evoca din abu-

rul amintirilor. Cernăuțiul, cu istoria lui a avut un destin implacabil. Din 1346 până în 1774 a aparținut Moldovei. Un domn moldovean pe care istoria nu-l aprobă a semnat cedarea lui Imperiului Habsburgic. Va trece apoi la Imperiul Austriac, la Imperiul Austro-Ungar până în 1918, an în care se întoarce la România până în 1940.

Într-un joc al istoriei va fi ocupat de sovietici, va trece iarăși la România, pentru scurt interval, deoarece la 30 martie 1944 va fi ocupat de Armata Sovietică. Peste 1500 de ofițeri și soldați români și germani au murit în luptele date între 25-30 martie 1944. O soartă zburcumată! După destrămarea U.R.S.S., Cernăuți a devenit parte a Ucrainei independente. Cândva ducată al Bucovinei, „Mica Vienă”, cum i se spunea, orașul are amprenta unei localități vechi, austriece, cu o cultură și un mod de viață diferite.

Populația, un amestec de etnii - polonezi, nemți, austrieci, evrei, armeni, români - poartă cu demnitate semnele unei educații cândva austere.

Răsfiat pe o suprafață considerabilă, tăiat pe Prut, orașul este dominat de clădiri care „spun” ceva. Trecem peste străzi care purtau nume cunoscute, schimbate sub ocupație sovietică: Strada George Coșbuc, Strada Brâncoveanu, Strada Ciprian Porumbescu, Strada Regina Maria.

Partea veche a orașului este pavată cu piatră cubică și multe clădiri sunt din cărămidă roșie.

Pe un zid, trei fire de trandafiri și o inscripție consemnau că localitatea era măturată cu tufe de trandafiri, străzile spălate cu apă de trandafiri și librăriile erau mai multe decât brutăriile. Citeau oamenii!!!

Impresionant este sediul Mitropoliei Bucovinei și Dalmației, unde este și Universitatea Teologică.

La insistențele mitropolitului român pe lângă Impăratul Franz-Iosef, Cernăuți a fost scos din Pocuția, devenind Ducată al Bucovinei. Dintr-un parc de lângă Ober Gymnasium, se ridică solitară statuia poetului Mihai Eminescu. În această clădire și-a urmat cursurile gimnaziale între 1860-1863, de aici fugea la Ipotești cuprins de dorul după familie și locuri dragi. A stat în gazdă la Aron Pumnul în locuința căruia a găsit multe cărți, printre care și „Lepturariu românesc” ce l-a introdus în cultură.

„Îmbracă-te în doliu, frumoasă Bucovină...” va scrie viitorul poet în „La mormântul lui Aron Pumnul”, poezie dedicată iubitului profesor, în urma trecerii în veșnicie. Suferința este mare: „Dacă nu mai este Aron Pumnul, la Cernăuți, nu mai am ce căuta.”

Între 1858-1860 a fost înscris aici la „Național Hauptschule”, unde frecventează cursurile claselor a III-a și a IV-a primare.

Respirăm un aer încărcat de românism.

Trecem pe lângă închisoarea în care a stat șapte luni Ciprian Porumbescu, condamnat pentru „Arboroasa”, societate care a fost un act de cultură, nu politic, cum s-a insinuat.

Aici s-a îmbolnăvit, de aici i s-a tras prematur sfârșitul și dintre aceste ziduri groase a răzbătut prima parte a „Baladei”, acel cânt răscolitor și adânc al inimii sale.

Multe locuri vorbesc în „Mica Vienă” despre spiritualitatea românească. Ne-a atras atenția Monumentul Eroilor.

Români care așteaptă în liniște, binecuvântați de crucea pe care se afla Mântuitorul. Ne-am apropiat și am citit: „Țeara Bucovinei/ vitejilor ostași ai regimentului de infanterie/ Arhiducele Eugen NR041/ Căzuți pe câmpul de onoare, / Ca semn de recunoștință.” Nușa Cantemir le-a așezat solemnă tricolorul, așa cum a făcut-o la Bălți, lângă „Liceul Mihai Eminescu” (Basarabia) sau în vântul de la Hotin. Suflet românesc în spiritualitate românească!

Pietonalul care venea din istorie păstra clădiri de seamă-Teatrul Național, în loja căruia au stat Regele Ferdinand și Regina Maria, biserici falnice. Am intrat în Biserica Sf. Nicolae, construcție impresionantă, în formă de cruce, cu altare secundare. Un aspect care ne-a atras atenția a fost legat de obiceiuri și tradiții. Familia ducea un copilaș la altar pentru a-l împărtăși, mama îl purta în brațe pe un pat de flori. Liniște și măreție!

Pietonalul a fost Strada Domnească, apoi Iancu Flondor (președintele Adunării ce a votat Unirea cu Regatul României) și acum Olga Kobileanskaia, o scriitoare de la Gura Humorului.

Cursul Bucovinei întrerupt în 1775 va fi reluat la 28 noiembrie 1918, când aceasta s-a unit cu patria, așa cum la 27 martie, în același an, a făcut-o sora ei, Basarabia, conțurându-se România Mare, visul miilor de români.

Iată triumphiul care arată cine am fost: Basarabia-Alba-Iulia-Bucovina, trei puncte importante ale istoriei.

Am părăsit Cernăuțiul, privind îndelung străzile, clădirile, oamenii, gândind că suntem pe urmele strămoșilor, că ne căutăm trecutul spre a-l uni cu prezentul.

Drumul de întoarcere și la propriu și la figurat duce spre Putna, spre Ștefan, la mormântul căruia îngenunchem cu toții, cu un trecut în inimă și în gând, având o speranță spre viitor.

A ținut treaz cugetul unui popor pe care l-a apărat cu demnitate: „Mai presus de ființa noastră stă datoria sfântă de a apăra ființa și neatârnrarea țării noastre.” Invocat în orice moment: „Ștefane, Măria Ta, (...)/Tu te-nalță din mormânt,/Să te-aud din corn sunând/Și Moldova adunând.” (M. Eminescu-Doină) Ștefan devine suportul moral al neamului românesc. Însuși Regele Ferdinand l-a rugat la Putna, la 18 mai 1920: „Ștefan al Moldovei, ai trăit veacuri în sufletele românești și vei trăi de-a pururea. Insuflă-ne duhul sfinteii uniri în inimile noastre, pentru ca să putem duce înainte greua sarcină a Statului nostru întregit.” Cum a înțeles prezentul înălțătoarea idee a Unirii României Mari? Este o întrebare pe care trebuie să și-o pună fiecare.

Am înțeles din vibrația sufletelor care au pregătit Momentul 1 Decembrie 2018 în Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Pitești, că istoria trăiește în cugetul prezentului, mai mult, implică o responsabilitate ce nu trebuie uitată.

Elevi și cadre didactice au realizat un moment de o rară solemnitate, de o mare frumusețe, transformat cu grație într-o lecție de viață emoționantă și sinceră, o expresie a identității noastre spirituale. Spre lauda lor și spre venerația strămoșilor!!!



Flori ... surori!
Alexandra OANCEA
Clasa a III-a C

Buzele unui om singur



Suflet de lămâie. Singur cu nodul din gât, care-l împiedică să valseze, și să curgă, și să vobească. Îl împiedică mai ales să pună întrebări, să afle ce poate să-nsemne când nu-ți mai visezi deloc părinții, când umerii devin una și se ascut, când până și atingerile cele mai tandre se topesc înainte de freamăt.

Atât doar că mirose frumos. Valsul miroase frumos. Și toată viața ta de până acum, care-a trecut ca o lebădă bolnavă, acoperită pe jumătate de apă.

Fata care ninge. Trece și lasă în urma ei pământul mai subțire. Albă toată, cu o căciuliuliță-nfundată peste urechi, alunecă pe trotuar, dar parcă ar merge pe cer. Ceva s-a răsturnat în povestea ei fără lumină. Ca-ntr-o pădure, în care căprioarelor li se-nfuge în copită un pieptene, în timp ce arborii se înalță și plutesc, despicându-se ca pentru a încorona o regină.

Fata care ninge are palme mai mari ca de obicei. Cu ele respiră, cu ele gândește și tot cu ele plânge. Un greiere uriaș, înfundat până-n sânge.

Ființe. Pe scoarță, sub scoarță.

Cărăbuși cu simțurile ascuțite, cu aripile învrăjbite, cu linia scheletului alergând disperată în urma unui cocor.

Ființe.

Înalte, slabe, late, turtite, cu ochi și urechi omenești, cu labe și dinți. Creierul pâlpâie a lună neagră. O glandă strâmbă trimite semnale pieziș și alungă îngerii în altă parte.

Ființe.

De mazăgă și de uitare. Nu mai știu cine e Făt-Frumos. Nu mai au pleoape și aproape că nu mai au umbră. Nu mai au talent și nici răbdare să moară.

Însingurare de maidan îngeresc. Puii de floare pâlpâie încet, vene confuze la răstimpuri pocnesc. Puii de floare scriu un sonet.

Cerul e mare, sonetul e mic. Puii de floare sunt fragezi ca apa și, cum susură slab și cam peltic, zici că le arde inima grapa.

Însingurare de maidan îngeresc. [...]

Aburind peste norii calzi de țărână, trece-un înger cu sonetul de mână.

Orez cu lapte. Școrțișoara, dinții de iepure. Lingurița - vrăbii. Jocul de-a pasărea care ciugulește.

Obrazul unei fetițe amestecat cu dulceața tâmplei. Deasupra vrăbiile, răscolind aerul cu lingurița. Blandul aer de școrțișoară, lacrima de orez a laptelui.

Mă întorc la verde. La freamătul dintre funiile stelelor. La îmbrățișarea lor când cad, ca să se facă apă, mărgean, libelulă și melc.

Mă întorc la părinții mei. La numele lor, care le va supraviețui totdeauna întreg. La trupul lor de copil din care încă niciun măr n-a mușcat. La sângele care le-a curs prima dată când s-au lovit. La primul sărut, împărțit jilav și frățește. Și la nesperatul accident al nașterii mele, când, fără să vreau și fără să știu, am început eu însumi să fiu apă, mărgean, libelulă și melc.

Duioasele mansarde apun ca niște sfinte, cu ochii-ncercănați de aur și pastel. Departe, printre păsări, fac schimb de jurăminte, îndrăgostite-n somn, în ploaie și-n mister.

Duioasele mansarde, pisici întunecate, torc neîntrerupt sub cerul bătrân care ia foc. La ziuă, vor fi berze, zburând cu nestemate din cuiburile-n care n-au mai avut loc.

(Texte scrise de autoarea **Denisa Popescu**, selectate din volumul „Buzele unui om singur”, apărut la Ed. Tiparg, Pitești, 2010)

Metanoia

Îmi pare rău pentru toată apa
care a curs pe râul acesta!
I-aș spune: întoarce-te
și treci limpede
printre degetele mele roșii.

Cu oricine, dar nu cu timpul,
se poate tocmi
un alt destin,
un alt pas de dans.



Candoare
Maria Teodora POPA
Clasa a VII-a D



Aer de scorțișoară
Maria Teodora POPA
Clasa a VII-a D

Malul pe care îmi pun genunchii
nu se surpă,
dacă vin mai mulți și mai mulți
și mai mulți
i-aș spune:
întoarce-te prin altă parte!
În această albie
o să construiesc o casă
pentru noi toți,
să nu murim de foame,
să ducem cu teamă
peștii la gură.

Pe sub brațele mele
trece vântul
și râul se umflă încet
ca un balon portocaliu.
Până la ultimul venit
se va plimba ca un zmeu
pe cer.

Costin TĂNĂSESCU

Prezentul simplu

Bucură-te, femeie, ți-a sosit bărbatul
cu un glonț în femur, cu batista neatinsă.
A bătut în poartă și câinii l-au recunoscut,
i-au lins rănille și au plâns.

Și el a plâns.

Bucură-te, femeie, de acum nu va mai trebui
să mergi după apă în capul satului,
el a scuipat în palme
și îndată a pornit să sape
cel mai adânc puț, cu cea mai gustoasă apă.
Îmbracă rochia de sărbătoare,
spală-ți gleznelle și ieși în prag,
podelele nu vor mai scârțâi de singurătate
și cerul se va topi peste voi în curcubeie.
Bucură-te, femeie, el te așteaptă.

În așteptarea lui
există un Dumnezeu, Care s-a făcut mic
pentru voi.

Costin TĂNĂSESCU



Bărbatul care nu simte durerea
Maria Teodora POPA
Clasa a VII-a D



Bazar urban
Maria Teodora POPA
Clasa a VII-a D

Notă minimă

Examenul la Morală m-a făcut
să mă simt cel mai prost student
din clădirea universității.
Drepturile omului îmi sunt absolut necunos-
cute,
libertățile fundamentale au izmistic îmi zic...
Doamne și m-am rugat
să mă ajuți!
Pentru că eu am învățat numai
despre cum e să ceri
și să nu dai,
sau chestiuni de mare finețe
cum ar fi lipsa totală a conștiinței.

Și când mi-a venit prima idee
despre dreptul la muncă,
un porumbel sălbatic înfometat - hăituit
s-a zdrobit de fereastră.
Mi-a sărit inima și-am scuipat în sân:
Ptiu, drace!

Costin TĂNĂSESCU



Fata care ninge
Maria Teodora POPA
Clasa a VII-a D



Urban
Maria Teodora POPA
Clasa a VII-a D

Înțelesul iubirii

Spui că este ușor
să păstrezi o lumânare aprinsă
până acasă.
Uite, ții amândouă mâinile, așa,
ca într-o rugăciune
și această lumină a degetelor
va fi a lui Dumnezeu.
Spui că linia pe care trebuie să mergem
e frântă.
Dar am putea sări peste.
Ca în semnul cu atenție animale sălbatice!
Tu mereu spui ceva și eu te ascult.
Până când pe drum cad stele.

Costin TĂNĂSESCU



Fluturas
Alexandra OANCEA
Clasa a III-a C



Papagal
Alexandra OANCEA
Clasa a III-a C

Gâza

Doamne, eu sunt cel care tremură
în tranșeul acesta plin cu mocirlă.
Fără gloanțe și fără mila Ta.
Mă recunoști?
Unde să fug așa orb?
Unde să zbor?

Coboară, Doamne, o scară
la fel cum eu așezam paiul
pentru găzele din mijlocul lacului.

Costin TĂNĂSESCU

Expresionism în dramaturgia lui Marin Sorescu



În „Scriitori români de azi”, Eugen Simion afirmă deschizând capitolul dramaturgiei soresciene: „Când un poet scrie teatru, este aproape sigur că piesele lui sunt niște metafore dezvoltate. Marin Sorescu face excepție, piesele lui nu intră în categoria incertă a teatrului poetic, deși, prin tensiunea ideilor și prin traducerea unor atitudini umane în simboluri mari, nu sunt lipsite de lirism și nici de dramatism.”

O coordonată a dramaturgiei soresciene este expresionismul, scriitorul fiind identificat de critica literară ca un urmaș al dramaturgului Lucian Blaga din literatura interbelică, căruia îi adaugă modernitate la nivelul fondului, demers deconstructivist la nivelul formei, ironia, autoironia și ludicul, la nivelul atitudinii.

Insertiile expresioniste se regăsesc în dramaturgia soresciană în toate componentele ei, atât în construcția personajelor cât și la nivelul expresiei, în decoruri și în unele etape ale conflictului. Crenguța Gânscă observă însă că, dacă dramaturgia expresionistă alegea mitul, situațiile arhetipale, primordialul, iraționalul, transcendentul ca un refugiu sau ca

un refuz al realității dezumanizante și dezumanizate, ca revoltă a spiritualului împotriva materialismului excesiv, a tehnologizării și a degradării spiritual-culturale a omenirii, Marin Sorescu construiește prin situații prototipice („Paracliserul”, „Matca”, „Pluta Meduzei”, „Luptătorul pe două fronturi”) sau prin preluări mitologice („Iona”, „Lupoanca mea”) parabole ale existenței omului contemporan într-un univers mai degrabă absurd. Așadar, Sorescu nu fuge de contemporan, ci îl privește ca pe un model uman, judecându-l după o scară de valori independente de timp și de spațiu. Cea mai explicită în sensul atitudinii expresioniste este piesa „Pluta meduzei”, unde, deși este evident o parabolă existențială, satira vizează era supertehnologiei, scenografia fiind o caricatură a acesteia, iar evoluția dramatică, încercările succesive de cucerire a copacului, sugerează o întoarcere la primitiv, la primordial, la ordinea naturală a lucrurilor.

Elemente expresioniste se regăsesc în trilogia „Setea muntelui de sare” și „Pluta Meduzei”, celelalte piese valorificând cu precădere alte achiziții ale teatrului modern: absurdul în „Există nervi”, dublarea personalității în „Casa evantai”, relația de tip pirandellian autor-personaje în „Vărul Shakespeare”, experimentul în „Luptătorul pe două fronturi”, „Lupoanca mea”, „Desfacerea gunoaielor” sau teatrul popular în piesele istorice. Personajele soresciene sunt expresioniste prin transformarea interioară radicală pe care o trăiesc și care, de multe ori, se încheie cu o iluminare tipic expresionistă, precum în finalul piesei „Iona: - (Iluminat deodată) Iona. – (Strigând) Ionaaaa!”

O altă trăsătură expresionistă a personajelor soresciene este revolta acestora împotriva sentimentului de limitare, de îngrădire ontologică, toate personajele fiind într-un fel „înghițite”, fie în existență, fie în istorie, fie într-un model cultural preexistent. Ritualicul face și el parte din inventarul expresionist, regăsindu-se în gest, în expresie. Spintecarea burților de pește, afumarea catedralei, sacrificarea repetată a Cățărătorului, toate sunt aspecte ritualice ale desfășurării dramatice.

Literatura expresionistă urmărește o depășire a crizei pe care o denunță, o reinnoire a omului, așa că în dramaturgia soresciană conflictul este soluționat pozitiv, chiar dacă în cele mai multe cazuri eroul moare. Prin moarte, personajele se eliberează de materialitatea lor, spiritualitatea triumfă și ele ies din spațiul limitativ.

Într-un interviu televizat, Marin Sorescu declara: „Teatrul meu, venind în continuarea absurdului, aduce în plus speranța și lumina lirismului ”

Prof. Marilena Iris TĂNĂSESCU

Bibliografie:

1. Gânscă, Crenguța, „Opera lui Marin Sorescu”, Editura Paralela 45, București, 2002;
2. Simion, Eugen, „Scriitori români de azi”, vol. I, Editura Cartea Românească, București, 1978;
3. Sorescu, Marin, „Teatru I, Setea muntelui de sare (Iona. Paracliseul. Matca); Pluta Meduzei. Există nervi”, Editura Art, București, 2006.

CUPRINS

Manuela DOVLEAC	
<i>România literară</i>	3
Renata ALEXE	
<i>Oameni și locuri din România Mare</i>	5
Ex libris	
<i>Buzele unui om singur</i>	8
Costin TĂNĂSESCU	
<i>Metanoia</i>	9
Costin TĂNĂSESCU	
<i>Prezentul simplu</i>	10
Costin TĂNĂSESCU	
<i>Notă minimă</i>	11
Costin TĂNĂSESCU	
<i>Înțelesul iubirii</i>	12
Costin TĂNĂSESCU	
<i>Gâza</i>	12
Marilena Iris TĂNĂSESCU	
<i>Expresionism în dramaturgia lui Marin Sorescu</i>	13

